

Núm. 791

Any XVI

Barcelona 5 Novembre de 1903

LA JUSTIÀ

SETMANARI CATALÀ

10 CENTIMS 10 número

Dona bernusa, ben formada,
y ab encantaments de fada
per fer felis à un mortal...
si no sos la horissonal,
qu' es posició que li agrada.

De dijous á dijous

JA hem pahit castanyas y panallets, menjars prou indigestos; lo que no ha pogut pahir la gent que segueix fil per randa la marxa de 'ls públics negocis, es l' exaltació á president de la Cambra popular de 'n Romero Robledo, l' amo de la negrita Agueda, i pallaso funambulesch que 'n fa gala de son únic desenfado; ni menos la gestió embrollada de 'ls partits monárquichs, que no saben pas quina paret tocan. No 'ns cal parlarne gayre, ¡massa amobinat!

Girém mentrestant els ulls envers la Fransa; deixém anar ve las rancunias, qu' avuy en dia no tenen cap rahó per' existir, y ab ferma abrassada de germanor, esperém ab son bondadós sistema de govern, lo que no 's pot esperar de las oligarquías imperants en nostre terra, que ni menos poden aturar la xardor de sas baralles personals per determinar com han de dirigirs' els uns y els altres! Quan menos será per fomentar els interessos de la patria, qu' aixarpan sas grapas y sos ventrells paheixen!

La ventada de benhauransa, que 's sent venir de l' altra banda de 'l Pirineu, prou n' es mes agradosa mostrantnos com d' allá enllá, podèm rebrer ruixim benefactor, qu' adobi la terra de nostra estimada regió catalana.

No cal mes, que fixar l' ull damunt de 'l mapa, per veurer com la República vehina te solcadas de carrils totes las valles de 'ls Pirineus septentrionals; mes cap d' ells, els atravessa.

Per entrarré á Espanya, s' ha de doblar la cordillera per la part oriental, ó be per la occidental; no hi ha cap mes pas, mes per mor d' un conveni celebrat l' any 1940, abdós governs d' Espanya y Fransa, acordaren la construcció ensembs de camins de ferro que traspasessin pel mij els Pirineus. L' una d' aquestes vías que posa ab comunicació la vall de l' Ebro y Saragossa ab l' alt Aragó, ja arriba á Jaca; pero de l' un dia al' altre van passant ab rasons per donarli sortida per Confranch, abont entrant en territoris francesos, pendrà 'l nom de línia de l' O'orón.

L' altre regió qu' Espanya te promés solcar per ferro-carrils, es la vall de Noguera en lo occident de Catalunya, punt per' ahont deu establirs' comunicació ab Bergues de Luchón.

Mes ara per virtut d' altas miras políticas del govern francés, presas per Monsieur Delcassé, ministre que representa en la Camara de son país la regió de l' Ariège, s' estudia un novell y mes ardit projecte, per posarlo tot seguidament. Perque l' assumptu d' obrir las comunicacions d' abdós Estats, es de patriotisme primerament, y d' interés local, per l' insigne estadista francés, que 'l porta de cap, ja fa molt temps; conclou tots sons plans d' entender la claror de llibertat que 'n resplandeix á Fransa, y vol esparramar envers tot l' Orient, fins l' Egipte y lo Marroch.

Lo novell plan de que veníam parlant, ja s' ha

portat á Madrid per' son estudi, no fa pas gaire días, y n' es un projecte de ferro-carril, que passant per la vall de l' Ariège á Fransa y anant en via directa, passi per las regíons mineras mes ricas de Catalunya, qu' aixís podrá explotar sas riquesas, avuy en dia estancadas per' falta de comunicacions en via de ferro.

Aquesta combinació, darrerament madurada à París, sortirà ben clara y neia per tothom; solzament la Companyia París-Lyó-Mediterrani, mourà cridoria á Marsella, que 's trovará amenassada pe' l' comers de Barcelona, y pe' 'ls productes miners catalans, després de sofrir la competència qu' ara ja li mou Génova.

Mes tot tindrà remey, si no manca la bona voluntat; perque declarant lliure lo port de Marsella, queda salvad la seva importancia comercial y s' arregla tothom. Després que 'l novell projecte de perforació de 'ls Pirineus, dins lo terme de tres anys, anirà complert ab la revisió de 'l tractat de Comers d' Espanya y Fransa, per' afavorir, no tan sozament lo tráfech ab Marsella, sino també ab Burdeos y ab Cette, agermanant altra volta 'l Rosselló ab Catalunya, de qui n' es després.

Tal n' es la part mes substancials de 'l projecte de 'l ministre francés que agermanarà molt mes qu' ara la Fransa y l' Espanya, beneficiant Catalunya, y trencant barreras qu' avuy privan l' intel·ligencia y coral afecte d' abdús nacions, barreras que d' un colp batudas, ens posarán entre-mitx de la Europa de qu' ens hem apartat fins ara.

Esperém que la sort, vinga de la part de Fransa, que 's posarà ferma en son projecte, qu' aquí no mes s' hi posarán entrebanchs, com sempre que s' ha tractat de fer coses de bon profit.

Sempre hem tingut per mes pròfitoses las millores d' ordres materials, que las políticas, y aixís deu entendrer'ho tothom. Pe' aixó, fa aquesta propaganda en sa crònica setmanal,

CALIXTE PI Y XARAU.

Sonet

Es joja molt blanqueta y rodanxona,
ab dos ulls com dos sols, fresca, gemada,
amable, atenta, humil, tan ben parlada
que dona gust sentir quan enraona.

De garbo y gracia 'n té com cap mes dona
per garbosa que sigui y agraciada,
puig la sal que te en tot es tan probada
que val mes que 'l salí que hi há á Cardona.

Jo no he vist en el mon cara mes fina,
ni imatje que l' iguali en hermosura.
Ella es casta, ella es verge y ella es pura,
ella es guapa, ella es mona, ella es divina.
Ella en fi, es, car lector, una xicotilla
que 'm té ferit de mort; m' ha donat pota.

ISIDRO VENDRELL

LA VUYYADA

¡Eh, qué tal? ¡Si en va portar de masega y de tabola lo gas d' ayqua en la sessió del Ajuntament que 'ns honra perdent lo temps discutint al saló de Cent onze horas sobre si Monsieur Strache es una bella persona ó si en cambi, es un senyor que ab la seva llarga mónita 'ns volia pendre 'l pel ¡com si aquí fóssim de fora!...

Lo ert es, que fins aquí, 'ns hem quedat tots á l' ombrá ab tot y voler fers' llum en una qüestió tan fosca, perque 'ls uns que.. si d' això, 'ls altres que .. si d' aixonsas, al fi hem anat á parar (després de molta patxorra y ayqua calenta á un *concurs internacional* en contra, ó *recurs murri*... cipal que —si val á dirho — es cosa d' esperarnos assentats ab en Lebón fent ganyotas fins al sigle vint y hú que vindrá altre gas en porta movent soroll y rahons al Consistori per boca de *gasseosos regidors*, quedant igual á las foscas. ab tot y fer tans *fanals* que en cert llochs, hi estan de so perque, per la llum que fan, en lloch de servey fan nosa.

Y en lo Consistori jau lo gas d' ayqua, en pau reposa, que, sense encendre 'l, ha *encè*, —pot dirse — á tot Barcelona.

**

La vaga dels bilbains es un gros botó per mostra de que l' element obrer á comensarne ja toca 'ls resultats dels seus clams que de justos ho son forsa valentse de la rahó y de sa actitud que imposa quan se tracta del travall en totes las sevas formas, que mereix —si es ben entés — las consideracions totes dels amos y autoritats y de la gent que te solta.

Lo triomf dels bilbains, mes que triomf es una gloria pe 'l pobre travallador, mirall de pau, que si es sólida, retratará 'ls drets de tots que, ben pesats, alashoras, ab la balansa social y per pesos seny á arrobas, quedin uns y altres al lloch qu' en la Humanitat 'ls toca

A n' el companys de travall bilbains, la enhorabona.

**

Fart de castanyas, bolets y d' altres cosas mes fortas, mes fort que de panallets perque 'm tornan á la boca, (no pe 'l gust sino pe 'l preu que es lo que se m' indisposa) al endemà de Tots Sants lo mateix jo que la dona ens varen llevar mitj morts y la canalla mitj morta; de modo que semblava un cementiri á casa nostra.

Per aixó no vám anar al Poble Nou, ni allá á sota

de Montjuich, com es costúm, á durhi flors ni coronas.

¡Bé prou que 'ns hi portarán! ¿No cal que hi fém babarotas en lo Camp de la quietut, ni soroll, ni... pitjors coses! ¿qu' es bò visita 'ls difunts? ¡Vés á n' ells que se 'ls hi endona, si no 'ns veuhen, ni 'ls veyém, y. tapiats, no tenen porta ni finestra per mirar qui es dels seus que se 'n recorda! ¡Bé prou que 'ls tenim presents anys y panyá á la memoria!

Las millors que s' hi han fet aquest any y las grans obras en lo Cementiri nou, sobre tot, ben clar demostran qu' estan molt millor fincats alsuns *morts* de casas bonas que molts propietaris *vius* que tenen chalets ó torras.

Més que Necrópolis, lo Cementeri nou recorda á Niza ó bé á Luchón, La Garriga ó Argentona.

* * * Los *Tenorios de cartel* han sigut 'n *Pata-bona*, 'ls dos *Borrassos* y, á més, al Circo Espanol en Rojas:

En Bonaplata, 'n Theodor, perque encare se 'n recorda; l' Enrich, perque es un *Don Juan* auténtich, ell en persona; y 'n Jaumet y en Rojas com á Tenorios braus, de forsa.

Ah! La Caparó ha sigut la *Doña Inès* més de moda, y la Llorente, la que ha fet aquest any mes prova,

PEPET DEL CARRIL

va pentinada á la moda y cada dia á passeig; ¡no hi va poch de satisfeta al costat del seu Quimet?

Desde llavors ¡pobres monjas! ja no s' acosta al convent, y si va á missa de dotze es per fer goma no mes.

Y ara no te prou boca pera alabá al pobre nen tan grassó que tira fletxes perque va apuntar tan dret.

Ab aixó dona á comprender que feya com la guineu.

PEPET DE VILAFRANCA

Quán no las pot havé...

La Pepeta, tan retrata, que may surtia á passeig; ni es cas d' anar al teatre, sempre ficada al convent, entre mitj de las beatas ó monjas qu' es lo mateix.

Era el seu itinerari rutinari hasta ab excés; de casa seva á la iglesia y de la iglesia al convent.

Ab la seva mantellina y aquell tirat tan modest, othom deya, ¿la Pepeta?

será una esposa de Deu.

Donchs ara fará uns tres mesos ha cambiat per complert un dia surtint de missa la ya deturá en Quimet; li va dir qu' era molt maca que 'ls seus ulls eran de cel que l' atreyan sas miradas y 'l tenian ya corpres.

Desde llavors la Pepeta, no 'n té pochs de gallarets, ha deixat la mantellina per un elegant barret.

Dú un cos ab mánigas amplias faldilla ab farvalanets

Lo terrible Alix y en Villaverde

—¡Ay, Sr. Raimundo! me diuhen de Barcelona, qu' allí 'ls repòblicans ho son tot y 'ls catalanistas també...

—Ja veurás: primer que tot, es la *sinceritat* electoral. Dona ordre de que 's cometin tota classe de tupinadas.

Un elector aprofitat

— Mestre! ja hont aneu ab tants vots!
Que no sabéu que no mes s'en admet
un per elector?
— Es que jo voto per mil... com que
'm diuhen en Mil-homes.

Un bon servey

I

Son las nou del vespre y está plovent... de gota en gota.

La majoria de's carrers de Barcelona, convertits en immensos bassals, colocan á la segona capital d'Espanya al nivell de las primeras del Marroch.

En Montánchez, simpàtich municipal que guardava en sa cartera la credencial d'una creu y alguna papeletas d'empenyo; buscant aixopluch s'ha ficat dinire 'l portal d'una casa y allí permaneix sentat tranquil en lo primer graho de la escaleta.

Contra la seva costüm es à despert. Fuma un *habano* de quatre céntims que li ha regalat la raspa del tercer perque li gua da 'l cisteli mentrells ella està d'operacions b lo taberner de la cantonada.

La historia d'en Montánchez es tant curta com interessant:

Als doze anys, veyent que à casa seva predominava la gana sobre 'l pa y sospitant que al costat de sos pares corría 'l perill d'avansarhi molta fam, saltà á Barcelona (refugi de moltes nulitats,) y entrà de *groom* á casa 'l marquès de la Llinosa, personatje fanàtic hasta 'l moll dels ossos, que à la recomenable qualitat de tenir molts rals reunia la de ser bastant esùpit, cosas avuy precisas per passar plassa de persona distingida.

El marqués, tal volta perque 'n Montánchez no servia absolutament per res, li havia posat cert carinyo, prometentli mes d'una vegada que s'encaregarà de son pervindre.

Passaren anys, y la negra estrella del futur municipal volguè que al ser quintat pe 'l servey de las armes li toqués en sort un dels números més baixos.

Llavors fou quan recordà las promeses de son amo, y pochs días avants de marxar á pendre posesió del càrrec de *quinto* entrà en lo despaig del aristòcrata donant-li compte de la nova fatal.

—J'estava enterat de lo que 't passa,—va dirli el marqués—pero això al ff y al cap no es una desgracia tota vegada que ha passat á molts milions avants que à tu. Jo tenia 'l propòsit de redimirte, pero, pensant ho millor, hi determinat no ferlo pe 'l bé teu. A tú, Montánchez, t'es convenient anar à servir al rey. A lít espavilarás y 't farás home, que son dues coses que 't fan falta com el pa que menjas. Perque vegis que no soch desagrabit y se cumplir ab el meu deber, aquí t'entrego això que podrà servirte de molt quan ja hagis sentat plassa

Y va donarli un paquetet que 'n Montánchez prengué fentli un salt él cor.

Sortí del despaig pensant ab la inversió que donaria à la suma que, segons ell creya, el marqués acabava de entregarli.

Obri el paquet ab ma trémola y vegé que contenia... juns rosaris y una carta de recomenació!

El pobre Montánchez quedà com qui veu visións.

Li semblava mentida que el marqués fos capás de tal rifada.

Y al cap de poch temps marxá, fregantse la carta

per... certa part posterior de la persona y venentse 'ls rosaris á la portera, que va donarli lo suficient pe 'l tabaco d' una setmana.

II

Passaren tres anys.

En Montánchez acabat ja 'l servey á que la lley l'havia obligat, tornà a presencia del marqués de la Llinosa en demanda d'una colocació.

Son antich amo, veyent personalizada en aquell xicot la mes complerta inutilitat, va buscar i y obtenirli una palsa en lo brillant cuerpo de la Guardia Municipal de Barcelona.

Y ja tenim al antich *groom* convertit en guerrero atenuat y sentat en lo primer graho de l'escaleta d'una casa de superb aspecte.

A pesar de son ferm propòsit de no dormir-se, la monotonía de la soletat en que estava y la crema total del cigarro, eran causa d'a gun cop de cap subversiu, precursor d'una siesta b tota regla.

Abaxo de las siestas en Montánchez hi era una especialitat,

Per fi plegà 'ls brassos, y cargo'antse com una serp, se disposava á entrar en funcions quant sentí un jayl fondo y dolorós niensat per algú dels estudiants del primer pis.

S'aixecà com mogut per un ressort, y ab la ma á l'empunyadura del sobre esperà impàvit y valeros que passés el criminal causant d'aquell crit per... ferli pas.

Veyent que passava estona y no tornava á sentir res, prengué la heròica resolució de llargarse á honesta distància.

En aquell moment, el valor del insigne Montánchez arraivà al summum de la seva forsa.

Apoyadas las mans á la paret, perque las camas se li negavan á cumplir la obligació, murmurava entre dents mentres procurava sortir de la escaleta.

—Es probable que en aquet pis hi haja una desgracia...

No havia acabat encare las seves reflexions quan la porta del primer pis fou oberta y tancada ab gran estrépit y baixa rápid com el llamp un home en direcció al carrer.

Tan depressa anava que apenas en Montánchez tingué temps de ferli pas.

Si en aquell instant s'hagués posat de manifest la roba interior del antich protegit del marqués de la Llinosa, en certa prenda s'hi haurian pogut apreciar las hueltas d'un valor á tota prova.

Tremolant y no de fret, se disposava á sortir d'aquella malehida casa y en lo pedris del portal va topase ab lo mateix home que pochs moments avants havia sortit corrent.

Darrera de aquella centella ab forma humana hi anava una dona vestida ab certa decencia, bufant mes fort qu'una màquina de carril.

Tois dos varen ficarse al primer pis, aquell pis qu'era la preocupació del pobre municipal per haverne sortit l'jayl que 'l tenia sobressaltat.

—Nad, nada,—d'ya 'n Montánchez sortint al carrer—h.y que dar avis á la superioritat. ¿Quién sab si por este servicio alcarziré otra creu?

Y s'allunyá d'allí sense fer cas de la pluja ni veure altra cosa que la por que 'l tenia pres.

— Morral! — va xillarli una vella á qui doná una trapijada bestial.

Pero l' aludit, considerant que l' autoritat quan està en funcions ha de conservar molta sanch freda y no deu fer cas de certs desahogos, continuá son camí ab la mateixa frescura... d' aquell que 's mulla per no portar parayguas.

Arrivá al quartelillo, y ja en presencia del cabo li esplicá punt per punt tot quant havia observat, no sense pender la precaució de passar per alt el susto mayúscul que tenia ficat al cos.

El superior de 'n Montánchez, cargolantse 'l bigot que sembava 'l raspall d' ua limpia-botas, escocava la relació ab aquella serietat característica de las personas que ocupan un càrrec elevat.

— Esto, Montánchez, podría tener cùa y hay que andar con tiento — va dirli. — Si se trata de un complot anarquista podremos dir qu' hem salvado á Barcelona de una heca ombe, y si aquellos crits son el resultado de un crimen potser s' llegaremós á temps de que no hayan mort tots els *interfectos*. (?)

Y cridant á una pareja varen encami arse tots quatre á salvar á Barcelona d' una hecatombe.

Arrivaren per fi á la casa y el cabo distribuhi la

gent per la escala, fent gala d' uns coneixements estratégichs que ningú li hauria atribuhi.

— Un Napoleón en petit!

Prencent las precaucions qu' eran del cas y acompañat de 'n Montánchez, el cabo pujá y trucá al pis ahont s' estava desenrotllant el crim que allí 'ls portava.

Ob i la porta una xicoteta que per son aspecte semblava la criada.

— ¿Qué ha ocurrido en este pis? — varen preguntarli a duo els visitants.

Y la noya assustada per aquelles fatxes y la calitat de la visita, va contestarlos tremolant y ab'ls colors trencats:

— La senyora ha tingut un nen...

El cabo y en Montánchez se miraren d' un modo indefinible y s' apoyaren en la barana de la escaleta per no caure d' espatl as.

— ¿Qué havían de fer devant d' aquell *crim esgarri-fós*?

Per fi, y retornats de la... sorpresa, varen allunya se carregats ab la planxa mentres el cabo murmurava mirant al seu subordinat:

— Una vez que hemos llegado á temps...

BALDOMERO BONET

L' absés de la patria xica

—

Lema: "Ab lo cap sota de l' ala
y arraulida en un recó."

Nostre mare Catalunya
la qu' avuy 'ns vetlla 'l son
y que allá en nostra infantesa
nos alentá ab sos petons,
fa temps que pateix y aguanta
ab massa resignació
un *bony* ab dos everturas
per las que, poquet á poch
se l' infiltra en l' organisme
l' anèmia y la consunció.

Aquet tumor li envenena
tota la sang del seu cos;
tot ell es pus y materia
y fers baccillus de Koch
que minant van l' existència
d' una matrona qu' un jorn,
passejà per mars y terras
trionfant lo seu penó.

L' absés de que jo 'ls hi parlo
es Madrid, vila de l' os;
es el Madrid burocràtic,
el que 'ns xucla la suhor,
y 'ns escorre la butxaca
dantnos set toms de garrot,
y 'ls dos forats que dimanan,
d' aquest *vesper* asquerós

son los toros y el flamenco
que 'ns embruteixen á tots
nudrint lo cor de barbarie,
d' odi y d' afeminació;
y si Catalunya ayrada
no s extirpa á sang y á foch
aquej *crauch* que l' enmatzina
paralitant son esfors,
ja cal que á morí es disposi
com fineix lo pobre poll
al deixarl'ho en l' i vernada
lo bes de l' escalf del sol;
ab lo cap sota de l' ala
y arraulida en un recó.

S. BRUGUÉS

Calonaris — SORTEIG DE NADAL

Magníficamente litografiados á dues tintas

Llos de 100 fullas á 80 céntims

, , , , 50 , , á 50 ,

Vendas al per Major y Menor

LITOGRAFÍA BARCELONESA
6, Carrer de Sant Ramón, 6, BARCELONA

LA TOMASA

LA URNA

per J. LLOPART.

Si mata las disidencias
y deixan brillà aquet Sol,
l'Espanya republicana
guanyara las eleccions.

LICEO

Fa ja alguns días que han comensat los ensajos de la ópera del malograt Berlioz, titulada *Le dannazione di Faust* y de la que nostres filarmónichs ne coneixen varias pessas per haverse tocat en concerts.

Pera la deguda presentació de la mateixa, s' ha encarregat lo decorat compost de 13 decoracions al notable escenógrafo de Milán Sr. Rovescalli, y la part de sastrería á lo Sr. Zamperoni.

Com siga que lo debut é inauguracion de la temporaña está fixat pera lo dia 14 del corrent, la setmana entrant publicarém la llista del numeros personal contractat y óperas novas y de repertori que l' infatigable Sr. Bernis promet posar en escena.

PRINCIPAL

Ab las coneigudas obras *Dora y Sor Teresa*, la eminent Vitaliani dongué dissapte y diumenge passats las funcions de benefici y despedida y en lo trascurs de la representació sigue sumament aplaudida per son refinat travall artístich y notable desempenyo que dongué á las protagonistas d' abduas obras.

En lo segón dia dels esmentats y després del tercer acte de *Come le foglie*, que s' executá al final, se tributá una ovació entussiasta á la celebrada Vitaliani fentne partícepe á son company, lo notable actor Sr. Duse, ovació que no duptém 'ls hi será d' imperdurable recort puig no es possible se 'ls pugui esborrar per lo franca y espontánea que sigue.

ROMEA

Com es de suposar, lo *D. Juan Tenorio* ha fet lo gasto de la setmana y en ella lo Sr. Borrás (Enrich) ha demostrat ser lo *primer galan* dels que tenim entre nosaltres y ademés lo mes *calavera* que va crear l' inmortal Zorrilla.

Gracias li sian dadas en atenció á sas facultats.

Dimars passat y com á complement del drama s' estrená *La filla del Comendador*, titol d' una comèdia bastant insípida basada sobre 'l famós *Tenorio*. Son autor, que es lo festiu escriptor Sr. Saltiveri, ha donat mostra de poca inventiva al fer repetir á dos personatges distints una declaració d' amor, qual rima y estribillo son parodia de la tan popular del esmentat *Tenorio*.

NOVETATS

Seguint la tradicional costüm de tots los anys, s' han donat algunas representacions del popular *Don Juan Tenorio* y també del ja imprescindible *Nuevo*, per la companyia de D. Jaume Borrás, qui ab lo desempenyo dels protagonistas ha demostrat possehir sólits punys y vigorosos pulmóns.

Dits dramas han sigut desempenyats á complerta satisfacció del numeros públich que hi ha assistit y aixó es lo millor elogi que podém fer de la companyia contractada *per accidens*.

**

Pera dissapte próxim s' anuncia la reaparició del genial Frégoli y dit está que donat lo bon gust que posseheix y l' activitat que l' domina, presentarà importants números en son especial travall artístich.

De moment, com á novetat 'ns anuncia *Notte d' amore*, escena cómica musical; *Fregoleide*, capritxo principi de sige; *Al veglione*, escena de transformació; *Delizie militari*, boceto en dialecte y *Faustino*, parodia de la ópera *Faust*.

Pera donar mes amenitat á l' espectacle, una reputada companyia cómica italiana dirigida per lo senyor Zucchi, cada dia executará una pessa de son repertori.

Sabém que la vinguda de 'n Frégoli es esperada ab verdadera ansietat.

CATALUNYA (Eldorado)

Després de variis aplasaments á causa de imposicions vingudas de Madrid, per fi dijous s' estrená *La chica del maestro*, que passá, graciasá la bona execució que hi donaren los artistas de la troupe Cerbón.

La lletra no ofereix res de particular (diuen que es filla dels Srs. Jackson Veyan y Lopez Silva) de la música sense ser gayra original, se repetí sols un bonich número que accredita lo nom de Chapí.

Las demés pessas semblan fetas del aprenent de dit compositor.

Se prepara *El jockey* que segons diuen la Empresa hi ha fet gastos de consideració.

GRAN-VIA

El general continua imperant en lo carte l d' aquet teatro y sas victorias son tant importants que sembla tenim guerrillero per temps.

Be es vritat que ab lo concurs de la *heroïna* Matráz en lo número del *Peon*; del inveneible Alcala en lo de *pal-pa-la* y la retaguardia del *perrito*, la victoria es indubitable.

UN COMICH RETIRAT

PREOCUPACIÓNS

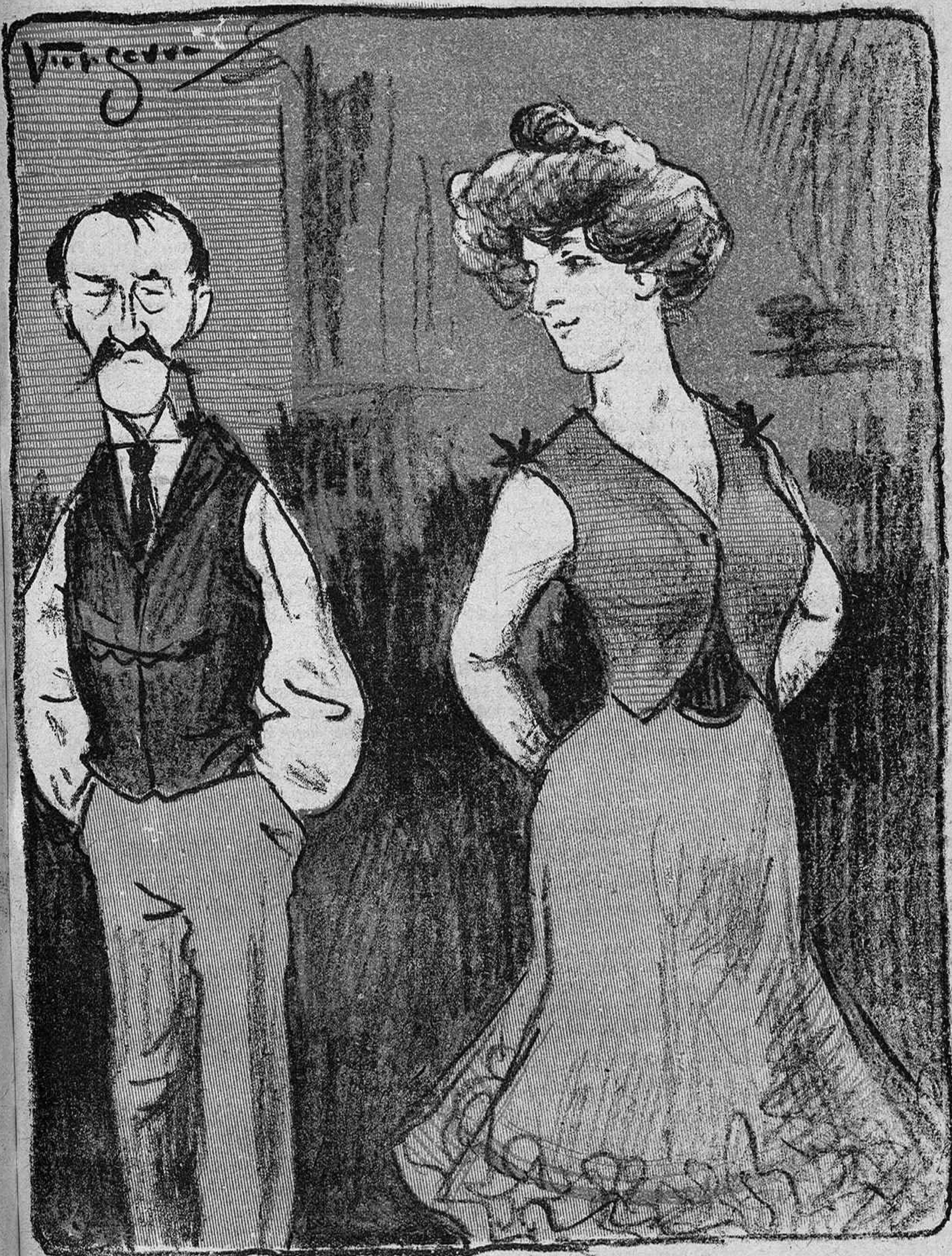
SONET

Honor y dignitat, idolatria,
virtut, agricultura, medecina,
oli d' atmetllas dolsas y fuxina,
república unitaria, simpatia;
la surtida del sol, l' homeopatía,
la guerra de Turquía, la padrina
la dona que ab uns polvos s' enmatzina,
l' amor, lo rom y fins l' astronomía.
En Lerroux y la peste de Marsella,
l' esquadra del inglés y la Cecilia,
el debut al Eden d' alguna estrella.
l' Esperit Sant y la demés familia
en Maura en Villaverde y en Silyela
romansos son pel que no té una pella.

A PELA

LA TOMASA

Un Tenorio ensopit

— Vaig observant ab tristesa
que degeneras, Sevè;
tans cops qu' hem vist lo *Tenorio*,
y tu müstich, com si ré.

En Vallés y Ribot pot ben dir qu' ha tirat floretas á qui no s' ho mereixia.

Fa pochs días deya 'l coneget federal, referintse á n' en Lerroux, qu' aquet era la pedra angular de la República.

Y gayrebé ho ha endevinat, perque ell es un de s qu' han rebut un cop de pedra lerrouxiana que 'ls ha tret, pot dir se, fora de la candidatura pera las eleccions del diumenge vinent.

Perque es un cop de pedra de *padre y muy señor mio* des tinar los districtes mes do ents pera 'ls federais, quedantse en Lerroux pera la colla de la *desunió* las brevas mes maduradas.

¡Com hi ha mon! hi ha homes que 's diuhens republicans, que semblan los enemichs mes grans de la Repùblica.

—

Sembla que en aquesta ciutat van arrelantse los torraders de café de noms extravagants, després del Tupi nam-ba, nom propi pera eleccions, ha vingut lo Momotombo, y com qu' aquí tenim molt despert l' esperit de l' imitació, aviat deurán obrir-se al públich lo Jamarrambo, lo Plamhitombo, lo Remenabelbombo, y altres noms per l' istil.

Encare que diguem que no, es probat que 'l nom fa la cosa.

—

Diuhens que 'l Sr. del Roth-gros aviat fará 'l paquet.

No li desitjém res mes que bon vent y un viatje felis.

Pera nosaltres aquet bon senyor ha sigut una figura de corativa.

Las que crech que l' anyoraran serán algunas senyoras, perque s' ha de confessar que 'l Sr. Roth-gros es un bon mosso.

Ja ho diu la nostra avia, que tothom te una gracia ó altra.

Menos mal!

—

L' arcalde ha ordenat al inginyer de la Inspecció Industrial, Sr Sintas, qu' informi respecte de si la Empresa del gas ha cumplert be durant la última vaga.

Vaja, vaja.., aixó ja es estar massa de bromas. Qu' ho pregunti á tot Barcelona y l' hi contestará desseguida.

Ha cumplert pitjor que may.

Fins avants de la vaga donava 'l gas dolent, durant la vaga va deixarnos á las foscas.

Y aixó poden assegurarho tots los que no siguin cegos, encare que no tingen tantas patillas com lo nostre arcalde.

—

El Sr. Villaverde acabará per fer bo á n' en Romero Roldo; lo qu' es á barra n' hi dona vinticinch á acabar á trenta.

Figurinse qu' ha dit qu' havia donat als republicans to-tas las facilitats possibles pera las próximas eleccions.

Are convindria saber, que entén per facilitats lo senyor Villaverde.

Sens dupte que per ell, son sinónimas de tupinadas.

—

Al Sr. Heras Fraile li han robat una cartera que contenía un milló y mitj de pessetas en accions del Banch d' Espanya y de Sucreras y vuyt mil pessetas en bitllets del Banch.

Lo robat al Sr. Fraile es tota una fortuna, y luego dirán los *frares*, que son pobres.

—

Fou tan crescut lo número de composicions que reberem pera 'l número dels Morts, que no 'ns sigüe possible publicar totes las que s' ho mereixian.

Quedan, donchs, en cartera pera un altre any si som vius; y doném mi mercés á sos autors per haver acudit de tan bon grat á nostra crida.

—

Se diu qu' aviat se procedirà á tirar á terra 'l Frontó Condal, pera destinarne 'ls solars resultants á la construc-ció d' edificis particulars.

Molt nos plau la noticia, perque ella prova que 'l pù-blic va convencentse de que hi ha molts espactacles que no son res mes qu' una excusa pera cassar els diners dels incautes, y convençut de això, no hi assisteix... y fora tots, fora espectacles.

—

Tenim entés qu' un botiguer del carrer de la Boqueria qu' ha fet su pensió de pagos varias vegadas, era un dels candidats pera concejalies de Barcelona proposat per lo senyor Lerroux,

Ara diguin vostés: ¡lo que no ha sabut administrar los seus interessos, com administraria 'ls dels altres?

A menos qu' escarmentat dels seus negocis, un cop con-cejal, en lloc de pagar, se dediqués á cobrar...

No fora 'l primer qu' aniria á refer á la Casa Gran lo perdut en negocis particulars.

—

Havém llegit una carta en que 'l Sr. Llunas fundador y director del setmanari *La Tramontana*, periodich qu' havia gosat de molta popularitat per allà l' any 1885, se queixa de que un intrús, un barrut ó despreocupat, hagi fet apa-reixe un nou setmanari ab lo titul indicat, y fent veure qu' es continuació de *La Tramontana* antigua, quan lo se-nyor Llunas no hi te cap intervenció com no n' hi tenen tampoch cap dels antichs colaboradors de la verdadera *Tramontana*.

Aquet fet vé á corroborar lo que dihem en altre lloc d' aquet número, aixó es, que á n' aquí l' esperit d' imitació està arreladissim, fins lo punt de que de vegadas se conver-teix en copia exacta.

Los qu' obran de tal manera ja quedan calificats pe 'l sol fet d' obrarhi; ó son molt tontos ó molt desvergonyits, y tant en un cas com en un altre han de ser mirats ab despreci.

Qui vulgui castanyas que se las tregui del foch. Es molt cómodo aixó de menjarse las que en algú li han costat bo-nas cremadas.

—

Los suposém enterats del escàndol que varen donar l' altre dia dos clergues que vestits ab los hábits del seu ofici, se presentaren á una casa *non sancta* ab los fins que son de suposar.

Pero ¿perque no 'ls ha de ser permés casarse á tota aquella gent que senten las mateixas necessitats que 'ls demés homes?

Es molt salat aixó de que serveixin pera casar y no pera casarse.

Fan com lo patró Aranya; embarcan y's quedan en terra.

Nada, nada; aquí sols hi ha dos solucions pera tranquilitat de l' Iglesia y dels marits, ó que 's casin, ó que .. daironsas. ¡No sé si m' haurán comprés! Si no m' han entés recordinse de que hi ha eunuchs.

S' ha descobert un nou escorxador clandestí, ab la particularitat de que s' hi sacrificaven caballs malalts y ab la de que l' amo d' aquesta industria, es ja reincident. Ab tot y aixó, es de creure que á n' aquet subjecte no li passarà res. Altra feyna tenen ara las autoritats ab la bruticia de las eleccions.

Pera dimars á la tarda y en lo teatre Novetats s' anuncia una escullida funció (en la qual pendrán part distingits artistas de las varias companyías que actuan en aquesta capital) á benefici de la Viuda del coneget escriptor que durant molts anys tingué á son càrrec la Secció de «Chirigotas» de *La Publicitat*, ó sigui D. Daniel Ortiz.

Desitjém que 'ls resultats pecuniaris de dita funció superin á tota esperans, puig sabém de sobra la situació en que generalment deixan á sas familias los qu' han viscut de la ploma.

Lo dilluns vinent tindrà lloch la inauguració de la temporada del Teatre Intim (Teatre de las Arts) ab la traducció catalana de l' obra de Beaumarchais, *Lo barber de Sevilla*, pera la qu' han pintat decoracions los reputats escenògrafs O. Junyent y N. Gracia.

Com siga que la Empresa no te altra aspiració que la de donar á coneixè algunas obras extranjeras verament notables, puig sols la guia un ideal artístich; pér ella mes que per ningú desitjém uns grans resultats pecuniaris, ja que en lloch de guardarlos en caixa, es gayrebé segur que 'ls invertirà en donar una altra serie de funcions per l' istil de las que té anunciadas.

BUSCAINT

Als lectors

Busca la nau la costa benehida
quan bramula la mar aterradora;
busca l' auzell la branca mes florida
per saludá ab sos cants la nova aurora.

Lo mes snblim de la Naturalesa
busca l' poeta boy pulsant la lira;
la pastora en el bosch ó en la dehesa
busca al aymant per qui son cor suspira.

La abella busca flors, las flors al sol,
l' aureneta volant busca son niu;
la granota en lo estany busca consol
y l' ayqua de las fonts busca lo riu.

Jo també busco, mes inútilment
y als lectors cito per si algun ho logra
trová un cuyner famós, inteligent,
que vulga fer ab patatas á la sogra.

MERCURI.

FARINOTS

¿Que don' á un joye mes penas?

Las nenas.

¿Y al home malas estonas?

Las donas.

¿Qui 'l cor d' un vell ne fa estellas?

Las vellas.

Donchs se mostra ben senzill
que donas, joyas ó vellas
sempre son lletjas ó bellas
dels homens el gran perill

¿Qui 's complau en dar mareig?

Festeig.

¿Qui tregina mals al cor?

Amor.

¿Qui 'ns flagella al gran poder?

Volguer.

Donchs molt estarà confús
ó be tindrà 'l cap espés,
qui digui que Amor no es
un solemne cap de llus

—
¿Qu' es lo que treu mes d' apuros?

Els duros.

¿Y 'l que allunya 'ls mals de caps?

Els naps.

¿Y el que cura tot espant?

L' arjant.

Donchs com se veu, d' aqueix modo
necessari 's fa 'l diné,
perque al final se veu bé
que ve á sé un *cúralo todo!*

RAMPELLS

Rich, Roch, Ruch.

Diuhen qu' es molt rich D. Roch.
mes jo creure' aixó no puch
lo que 's diu ni molt ni poeh,
puig que gracia á Deu no soch
per fe aixó encare tan ruch.

Perque, ¿cóm pot esser rich,
l' home que cap finca té?
—y ergueu que quan jo ho dich
es perque segú n' estich:—
ni tampoch te cap diné.

Qu' ell va sempre molt bonich,
gasta molt y may fa res,
jo ab aixó també hi estich
mes no vol di aixó qu' es rich
com l' en volen fer vostés.

Per lo tant, qu' es rich D. Roch,
de cap modo creur' ho puch
com ja he dit, ni molt ni poeh,
puig que gracia á Deu, no soch
per fe' aixó encare tan ruch.

ESTORER DE LA RONDA

LITOGRAFIA BARCELONESA

SANT RAMÓN, 6. - BARCELONA

Un aficionat a tocar

